

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 6Nt/1/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8124010018
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Šuťaková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2024:8124010018.1

Uznesenie

Okresný súd Prešov, predsedom senátu JUDr. Beátou Šuťakovou, dňa 03. apríla 2024 v Prešove, takto

rozhodol:

Podľa § 470 ods. 1 Trestného poriadku s poukazom na § 92 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, súd žiadosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, okres C., o zahľadania odsúdenia z rozsudku Okresného súdu Prešov sp.zn. 1T/87/2016 zo dňa 13.09.2016, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Dňa 05.01.2024 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť odsúdeného A. B. o zahľadanie odsúdenia z výpisu registra trestov, ktorú odôvodnil tým, že keďže bol trestaný, nemôže si nájsť prácu a bola mu zamietnutá žiadosť o otvorenie si živnosti, z ktorého dôvodu je dosť obmedzovaný v pracovnom živote. V skúšobnej dobe sa osvedčil, viedol riadny život, je zamestnaný, nedopustil sa žiadneho trestného činu.

Vzhľadom na to, že odsúdený nepredložil k svojej žiadosti všetky potrebné listinné doklady na rozhodnutie súdu (právoplatné súdne rozhodnutie), musel si ich súd zabezpečovať sám, aby mohol o žiadosti odsúdeného rozhodnúť.

Po preskúmaní žiadosti odsúdeného, vyžiadaní si správ o povesti od Obce Proč a OO PZ Kapušany, odpisu z registra trestov, odpisu z registra priestupkov a pripojení si trestného spisu sp.zn. 1T/87/2016, súd zistil nasledovné:

Zo správy o povesti Obce Proč vyplýva, že menovaný žije v spoločnej domácnosti s mamou a dvomi súrodencami, je zamestnaný, t.č. pracuje ako vodič taxislužby, ale presný názov a adresa zamestnávateľa nie sú obci známe. Trvalý pobyt nezmenil, svoje povinnosti si riadne plní, na verejnosti a k občanom sa správa slušne, jeho správanie nebolo prejednávané komisiou verejného poriadku.

Zo správy o povesti OR PZ v Prešove, Obvodné oddelenie PZ Kapušany vyplýva, že odsúdený býva na adrese trvalého pobytu, a to v obci C. D. XX, E. C.. Menovaný pracuje vo firme MED-ART v meste Prešov na pracovnej pozícii skladník, kde pracuje od mesiaca september 2023. Alkoholické nápoje požíva menovaný príležitostne. Ďalej bolo od starostu obce zistené, že menovaný nebol obecnou komisiou riešený za žiaden priestupok. V obci s ním nie sú momentálne žiadne problémy. Zo strany susedov neboli na jeho osobu zistené žiadne sťažnosti. V ústrednej evidencii priestupkov bolo zistené, že sa menovaný dopustil 9 priestupkov na úseku bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, pričom za posledný z nich bol prejednaný dňa 03.12.2020. V informačnom systéme DVS bolo zistené, že voči menovanému nie je vedené trestné stíhanie za trestný čin.

Zo spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 1T/87/2016 súd zistil, že rozsudkom zo dňa 13.09.2016, č. k. 1T/87/2016-264 bol A. B. uznaný vinným z pokračovacieho zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, 4 písm. b) Trestného zákona v súbehu s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona v súbehu s prečinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona spáchané formou spolupáchateľstva

podľa § 20 Trestného zákona a prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 Trestného zákona. Za to mu súd uložil úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 roky, výkon ktorého podmienienečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 3 roky. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 13.09.2016.

Následne súd uznesením zo dňa 14.08.2020, č. k. 1T/87/2016-393 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.11.2020, č. k. 5Tos/27/2020-409 vyslovil, že A. B. sa v skúšobnej dobe podmienienečného odsúdenia, ktorá mu bola určená rozsudkom Okresného súdu Prešov sp.zn. 1T/87/2016 zo dňa 13.09.2016 neosvedčil a uložený trest odňatia slobody podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona vo výmere 2 (dvoch) rokov vykoná, pričom pre výkon trestu bol zaradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Odsúdený nastúpil na výkon trestu dňa 11.12.2020.

Z výkonu predmetného trestu odňatia slobody bol odsúdený uznesením Okresného súdu Prešov sp.zn. 1PP/2/2022 zo dňa 24.01.2022, právoplatným dňa 24.01.2022, podmienienečne prepustený, pričom súd zároveň určil odsúdenému skúšobnú dobu v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov a súčasne nariadil probačný dohľad nad odsúdeným v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov a uložil odsúdenému obmedzenie spočívajúce v zákaze opustiť územie Slovenskej republiky po dobu trvania kontroly technickými prostriedkami. Odsúdený bol zároveň dňa 24.01.2022 prepustený na slobodu.

Následne súd uznesením sp.zn. 1PP/2/2022 zo dňa 18.09.2023, právoplatným dňa 28.09.2023, podľa § 68 ods. 2 Trestného zákona vyslovil, že menovaný odsúdený sa v skúšobnej dobe podmienienečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody osvedčil.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený bol jeden krát súdne trestaný, a to vo vyššie uvedenej trestnej veci.

Z výpisu z Centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov Ministerstva spravodlivosti SR bolo zistené, že menovaný sa od roku 2019 doposiaľ dopustil 6 priestupkov, a to:

- dňa 08.03.2019 bola menovanému udelená pokuta vo výške 20,00 € za priestupok podľa § 22 ods. 1 písm. l) zákona č. 372/1990 Zb. resp. § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 8/2009 Z.z., pretože nemal pri sebe platné doklady predpísané zákonom,
- dňa 13.07.2019 bola menovanému udelená pokuta vo výške 50,00 € za priestupok podľa § 22 ods. 1 písm. l) zákona č. 372/1990 Zb. resp. § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 8/2009 Z.z., pretože použil na jazdu vozidlo, ktoré nemožno prevádzkovať v cestnej premávke,
- dňa 20.10.2019 bola menovanému udelená pokuta vo výške 50,00 € za priestupok podľa § 22 ods. 1 písm. h) bod 2 zákona č. 372/1990 Zb. resp. § 16 ods. 4 zákona č. 8/2009 Z.z., pretože prekročil rýchlosť v obci,
- dňa 11.12.2019 bola menovanému udelená pokuta vo výške 30,00 € za priestupok podľa § 22 ods. 1 písm. h) zákona č. 372/1990 Zb. resp. § 16 ods. 4 zákona č. 8/2009 Z.z., pretože prekročil rýchlosť v obci,
- dňa 30.09.2020 bola menovanému udelená pokuta vo výške 50,00 € za priestupok podľa § 22 ods. 1 písm. h) zákona č. 372/1990 Zb. resp. § 16 ods. 4 zákona č. 8/2009 Z.z., pretože prekročil rýchlosť v obci,
- dňa 03.12.2020 bol menovaný napomenutý za priestupok podľa § 22 ods. 1 písm. m) zákona č. 372/1990 Zb. resp. § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 8/2009 Z.z., pretože použil na jazdu vozidlo, ktoré nemožno prevádzkovať v cestnej premávke.

Podľa § 68 ods. 3 Trestného zákona, ak súd vyslovil, že sa podmienienečne prepustený osvedčil, má sa za to, že trest bol vykonaný dňom, keď bol podmienienečne prepustený.

Podľa § 92 ods. 1 Trestného zákona, súd môže zahliadiť odsúdenie, ak odsúdený viedol po výkone alebo odpustení trestu, alebo po premlčaní jeho výkonu riadny život nepretržite po dobu najmenej

- a) desať rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci päť rokov,
- b) päť rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci jeden rok,
- c) tri roky, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody neprevyšujúci jeden rok.

Podľa § 92 ods. 3 Trestného zákona, ak odsúdený preukázal po výkone alebo odpustení trestu alebo premlčaní jeho výkonu svojím vzorným správaním, že sa napravil, môže súd zahliadiť odsúdenie na žiadosť odsúdeného i pred uplynutím doby uvedenej v odseku 1.

Podľa § 92 ods. 4 Trestného zákona, doba uvedená v odseku 1 sa v prípade, že sa u podmienienečne prepusteného a podmienienečne prepusteného s dohľadom má za to, že trest bol vykonaný dňom, keď odsúdený bol podmienienečne prepustený, spravuje dĺžkou skutočného výkonu trestu. Ak bol trest zmiernený rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky, spravuje sa dĺžkou trestu takto zmierneného.

Podľa § 469 Trestného zákona, o zahľadení odsúdenia rozhoduje súd na žiadosť odsúdeného, osôb, ktoré by mohli v prospech odsúdeného podať odvolanie, alebo na návrh záujmového združenia občanov uvedeného v § 4 ods. 2; pred uplynutím doby uvedenej v § 92 ods. 1 Trestného zákona môže podať žiadosť o zahľadenie odsúdenia len odsúdený. O zahľadení odsúdenia mladistvého rozhodne súd aj bez návrhu alebo žiadosti.

Podľa § 470 ods. 1 Trestného poriadku, o zahľadení odsúdenia rozhoduje predseda senátu okresného súdu, v ktorého obvode odsúdený v čase podania návrhu má bydlisko alebo kde naposledy mal bydlisko.

Podľa § 470 ods. 4 Trestného poriadku, proti rozhodnutiu o zahľadení odsúdenia je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Podľa § 471 ods. 2 Trestného poriadku, ak bola žiadosť o zahľadenie odsúdenia zamietnutá, možno ju znovu podať až po uplynutí jedného roka, okrem prípadu, ak by bola zamietnutá len preto, že doteraz neuplynula doba zákonom ustanovená na zahľadenie. Žiadosť podanú napriek tomu zamietne súd bez preskúmania.

Účelom inštitútu zahľadenia odsúdenia je umožniť, aby sa pri splnení určitých podmienok odstránili nepriaznivé dôsledky odsúdenia, ktoré trvajú aj po výkone trestu a ktoré by mohli odsúdenému sťažovať jeho uplatnenie v ďalšom živote. Zahľadenie odsúdenia vždy predpokladá, že trest uložený v rámci odsúdenia o zahľadenie ktorého ide bol už vykonaný alebo odpustený alebo jeho výkon bol premlčaný. Druhou zákonnou podmienkou pre zahľadenie odsúdenia je vedenie riadneho života odsúdeným nepretržite najmenej počas doby stanovenej Trestným zákonom.

Súd pri posudzovaní splnenia zákonných podmienok pre zahľadenie odsúdenia musí dôsledne skúmať, či odsúdený po výkone trestu viedol nepretržite riadny život najmenej počas doby stanovenej Trestným zákonom, pričom pre zahľadenie odsúdenia vyžaduje rôzne dlhé doby, ktoré závisia od dĺžky uloženého trestu odňatia slobody. Ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci jeden rok, je doba nepretržitého vedenia riadneho života vyžadovaná zákonom najmenej 5 rokov. Obdobie kedy sa odsúdený nachádzala vo výkone trestu odňatia slobody však nemožno hodnotiť na účely rozhodnutia o zahľadení odsúdenia ako obdobie, kedy viedol riadny život. V prostredí výkonu trestu absentuje vôľová zložka správania sa odsúdeného vo vzťahu k vedeniu riadneho života. Jeho správanie je vo výkone trestu korigované jednak obmedzením osobnej slobody a jednak dozorom príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže, a teda aj v prípade, že by kvalitatívne napĺňalo znaky riadneho života, má súd za to, že k tomu nedošlo aktívnym konaním, či zdržaním sa konania, zo strany odsúdeného, ale vplyvom osobitného režimu vo výkone trestu.

Odsúdenému bol rozsudkom Okresného súdu Prešov sp.zn. 1T/87/2016 zo dňa 13.09.2016 uložený trest odňatia slobody o výmere 2 roky, avšak vo výkone trestu bol od 11.12.2020 do 24.01.2022 (13 mesiacov a 13 dní), kedy bol podmiennečne prepustený na slobodu, a týmto dátumom začala plynúť zákonom stanovená doba piatich rokov, počas ktorej je povinnosťou odsúdeného viesť nepretržite riadny život, aby po jej uplynutí a zhodnotení správania sa odsúdeného mohol súd zahľadiť odsúdenie na nepodmiennečný trest odňatia slobody prevyšujúci jeden rok.

Súd dospel k záveru, že žiadosť odsúdeného bola podaná predčasne, nakoľko od jeho prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody (24.01.2022) do podania žiadosti a rozhodnutia súdu o nej, neuplynula rozhodná doba piatich rokov, počas ktorej je odsúdený povinný viesť riadny život. O zahľadenie odsúdenia môže odsúdený požiadať až po tom, ako splní zákonnú podmienku a v priebehu piatich rokov bude žiť riadne, bez páchania trestnej či inej protiprávnej činnosti.

Trestný zákon v ustanovení § 92 ods. 3 pripúšťa možnosť zahľadiť odsúdenie i pred uplynutím doby uvedenej v odseku 1. Súd preto ďalej skúmal či v prípade odsúdeného nie je možný postup podľa § 92 ods. 3 Trestného zákona. Uvedené ustanovenie Trestného zákona upravuje fakultatívny spôsob zahľadenia odsúdenia, a to ešte pred uplynutím zákonom stanovenej doby, v prípade ak sú splnené súčasne podmienky pre zahľadenie odsúdenia a to: vykonanie trestu odňatia slobody, vedenie riadneho spôsobu života odsúdeným, vzorné správanie odsúdeného a žiadosť odsúdeného o zahľadenie odsúdenia. Okrem uvedených podmienok súd skúma aj povahu a závažnosť trestného činu, výmeru

uloženého a už vykonaného trestu. Pojem „viedol riadny život“ použitý v ustanovení § 92 odsek 1 Trestného zákona však nie je totožný s pojmom „vzorné správanie“, ktorý je použitý v ustanovení § 92 odsek 3 Trestného zákona a ktorý vyjadruje kvalitatívne iné hľadisko, pričom na konštatovanie „vzorného správania“ nestačí len zistenie súdu, že odsúdený sa v rozhodnej dobe nedopustil žiadneho protiprávneho konania (trestného činu, priestupku ani iného deliktu) a zároveň si plní svoje morálne a pracovné povinnosti. Vzorné správanie je také, ktoré sa pozitívne vymyká z rámca riadneho života, napríklad nadpriemernými spoločenskými či sociálnymi aktivitami, nadpriemernými pracovnými výkonmi, z ktorých by bolo nad všetky pochybnosti možné usúdiť, že bývalý odsúdený ako výrazná osobnosť a jeho správanie je prínosom pre spoločnosť, napr. všeobecne prospešný čin mimoriadneho významu.

V súlade s judikatúrou, nepostačuje len zistenie, že sa v správaní odsúdeného a v jeho vzťahu k práci nevyskytli nedostatky, ale musí sa preukázať, že v správaní odsúdeného a jeho vzťahu k práci jestvujú také kladné prvky, ktoré vynikajú nad priemer, a preto umožňujú označiť jeho správanie za vzorné a jeho pomer k práci za statočný (R 14/1976).

Nakoľko odsúdený nepreukázal správanie kvalitatívne presahujúce obvyklý, riadny spôsob života ani žiadne iné okolnosti mimoriadneho významu na základe ktorých by bol možný postup v súlade s ust. § 92 ods. 3 Trestného zákona a neuplynula ani rozhodná doba 5 rokov v zmysle § 92 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, počas ktorej bol povinný viesť riadny život, súd rozhodol tak, že jeho žiadosť o zahladenie odsúdenia zamietol, nakoľko neboli splnené zákonné podmienky na vydanie rozhodnutia o zahladení.

Na základe vyššie uvedeného súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní od jeho oznámenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Prešov. Sťažnosť má odkladný účinok.